

Jaarverslaggeving 2018

Stichting Frion

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2018

5.1.1	Balans per 31 december 2018	1
5.1.2	Resultatenrekening over 2018	2
5.1.3	Kasstroomoverzicht over 2018	3
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	4-12
5.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2018	13-19
5.1.6	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	20
5.1.7	Overzicht langlopende schulden ultimo 2018	21
5.1.8	Toelichting op de resultatenrekening over 2018	22-28
5.1.9	Vaststelling en goedkeuring	29-30

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	31
5.2.2	Nevenvestigingen	31
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	32

5.1 JAARREKENING

5.1 JAARREKENING

5.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2018
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	19.292.211	20.355.009
Totaal vaste activa		<u>19.292.211</u>	<u>20.355.009</u>
Vlottende activa			
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	2	16.667	140.164
Debiteuren en overige vorderingen	3	1.328.489	4.406.125
Liquide middelen	4	16.766.052	14.677.110
Totaal vlottende activa		<u>18.111.208</u>	<u>19.223.399</u>
Totaal activa		<u><u>37.403.419</u></u>	<u><u>39.578.408</u></u>
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	5	23	23
Bestemmingsreserves		0	0
Bestemmingsfondsen		12.061.132	12.050.430
Algemene en overige reserves		38.960	38.960
Totaal groepsvermogen		<u>12.100.115</u>	<u>12.089.413</u>
Vorzieningen	6	2.544.836	4.814.789
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	7	12.444.571	13.291.141
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	2	0	0
Overige kortlopende schulden	8	10.313.897	9.383.065
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>10.313.897</u>	<u>9.383.065</u>
Totaal passiva		<u><u>37.403.419</u></u>	<u><u>39.578.408</u></u>

5.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2018

	<u>Ref.</u>	<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)	11	53.556.788	51.216.003
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	12	71.826	67.924
Overige bedrijfsopbrengsten	13	264.306	326.799
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>53.892.920</u>	<u>51.610.726</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	14	37.054.814	33.824.264
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	15	1.958.659	2.145.763
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	16	0	0
Overige bedrijfskosten	17	14.393.026	13.970.934
Som der bedrijfslasten		<u>53.406.499</u>	<u>49.940.961</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		486.421	1.669.765
Financiële baten en lasten	18	475.719	526.516
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>10.702</u></u>	<u><u>1.143.249</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2018</u> €	<u>2017</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		<u>10.702</u>	<u>1.143.249</u>
		<u><u>10.702</u></u>	<u><u>1.143.249</u></u>

5.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	Ref.	2018		2017	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			486.421		1.669.765
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	15+16	2.121.276		2.145.763	
- mutaties voorzieningen	6	-2.269.953		-832.138	
- boekresultaten afstoting vaste activa		<u>0</u>		<u>0</u>	
			-148.677		1.313.625
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	3	3.075.834		-2.358.332	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	2	123.497		-237.361	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	8	<u>936.692</u>		<u>314.361</u>	
			<u>4.136.023</u>		<u>-2.281.332</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>4.473.767</u>		<u>702.058</u>
Ontvangen interest	3+18	2.815		19.520	
Betaalde interest	8+18	<u>-482.592</u>		<u>-551.174</u>	
			<u>-479.777</u>		<u>-531.654</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>3.993.990</u>		<u>170.404</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1	-1.195.064		-2.151.653	
Desinvesterings materiële vaste activa	1	<u>136.586</u>		<u>0</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-1.058.478		-2.151.653
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	7	0		0	
Extra aflossing langlopende schulden	7	0		-224.620	
Kortlopend bankkrediet	7	<u>-846.570</u>		<u>-846.570</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-846.570		-1.071.190
Mutatie geldmiddelen			<u>2.088.942</u>		<u>-3.052.439</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	4		14.677.110		17.729.549
Stand geldmiddelen per 31 december	4		<u>16.766.052</u>		<u>14.677.110</u>
Mutatie geldmiddelen			2.088.942		-3.052.439

Toelichting:

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode. De kasstroom is positief beïnvloed vanwege een terugbetaling door de Belastingdienst en de verlaging van de diverse vorderingen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Zorginstelling Frion is statutair (en feitelijk) gevestigd te Zwolle, op het adres Govert Flinckstraat 31, en is geregistreerd onder KvK-nummer 5067463.

De belangrijkste activiteit is het bieden van zorg aan mensen met een verstandelijke handicap.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2017 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2018 mogelijk te maken. De cijfers van 2017 in de jaarrekening 2018 bij de referentienummers van balans en resultatenrekening zijn niet aangepast ten opzichte van de jaarrekening 2017.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- waardering vaste activa
- waardering voorzieningen

Verbonden rechtspersonen

Voor de steunstichting Stichting Vrienden van Frion maakt Frion gebruik van de vrijstelling voor consolidatie van steunstichtingen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van zorginstelling Frion.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 2,5, 5, 10 en 20%.
- Machines en installaties : 5%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 2,5, 10, 20 en 33,3%.

In de investeringen is een bedrag aan geactiveerde rente opgenomen van € 0. Het totaal van de geactiveerde rente bedraagt ultimo boekjaar € 0.

Geheel afgeschreven activa zijn niet meer opgenomen in de aanschafwaarde en cumulatieve afschrijvingen. Deze goederen kunnen nog wel aanwezig zijn, maar vertegenwoordigen in de jaarrekening geen waarde.

Groot onderhoud:

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans. De uitgaven voor groot onderhoud worden ten laste gebracht van deze voorziening.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Waardering vastgoed

De wettelijke regels inzake de jaarverslaggeving schrijven voor dat bij indicaties van bijzondere waardeverminderingen een zogenaamde impairmenttoets moet worden uitgevoerd. Bij deze impairmenttoets wordt vergeleken of de huidige boekwaarde kan worden terugverdiend met de toekomstige kasstromen contant gemaakt. Als de waarde niet kan worden terugverdiend moet een afwaardering worden toegepast ten laste van het resultaat.

Voor de jaarrekening van 2018 is besloten geen nieuwe berekening uit te voeren. De in 2017 gehanteerde uitgangspunten zijn nog steeds valide, zodat een nieuwe berekening niet tot andere belangrijke uitkomsten zou leiden.

De volgende uitgangspunten liggen ten grondslag aan de bepaling van de bedrijfswaarde:

- Frion als geheel wordt beschouwd als kasstroom genererende eenheid. De belangrijkste beslissingen op de kasstroom worden namelijk uitgevoerd op het niveau van de organisatie Frion in zijn geheel.
Het tarief voor de kapitaallasten (NHC) is gebaseerd op prijspeil 2018. Tot en met 2022 is de prijsindex bepaald op 2,5%, op basis van een advies van TNO aan de NZa. Vanaf 2023 wordt een prijsindex van 1,5% gehanteerd.
- De gebruikte disconteringsvoet is 5% (de werkelijke gemiddelde rente voor langlopende leningen bedraagt 3,6%, de in de NHC opgenomen rentevoet bedraagt 4,65%).
Het prijspeil van de NHC in 2018 bedraagt 100%. Vanaf 2019 wordt gerekend met de mogelijkheid van korting op de prijs door het zorgkantoor. Het gehanteerde prijspeil van de NHC vanaf 2019 bedraagt 96%, dat is 0,6%-punt lager dan het prijsniveau dat Frion in 2017 en 2018 heeft afgesproken met het zorgkantoor.
In 2018 is de hoogte van de NHC-tarieven geëvalueerd. Deze evaluatie heeft geleid tot een neerwaartse bijstelling van 4% als gevolg van een verlaging van de rentecomponent van 5% naar 4,65%. Het in 2018 vastgestelde tarief wordt gebruikt tot en met 2022. Vanaf 2023 wordt rekening gehouden met een verdere verlaging van de NHC van 4% als gevolg van een lager vastgestelde rentecomponent.
- Met jaarlijkse instandhouding conform de norm in de NHC is rekening gehouden. Deze bedragen zijn derhalve beschikbaar voor jaarlijkse instandhoudingsinvesteringen.
- De economische gebruiksduur is gesteld op 15 jaar vanaf het jaar 2018.
Er is rekening gehouden met investeringen ter hoogte van 8 miljoen euro gedurende de economische levensduur. Deze investeringen zijn additioneel aan de jaarlijkse investeringen voor instandhouding. In 2018 wordt de vastgoed strategie uitgewerkt met daarin de geplande investeringen.
- De gehanteerde huurindex is 2,5% per jaar.
- De boekwaarde van de grond wordt niet meegenomen in de bedrijfswaarde. Uitgangspunt is dat de mogelijke opbrengst van de grond nodig zal zijn voor het dekken van de mogelijke slooppkosten van de gebouwen.
- Met in- en uitstroom van cliënten is geen rekening gehouden. Alhoewel uiteindelijk de cliënten met een 2VG zullen uitstromen, blijkt in de praktijk dat de verblijfsproductie de laatste jaren licht stijgt. Bij verblijf is rekening gehouden met een bezetting van 99%.
Het rendement op de zorgexploitatie is op dit moment negatief. Er worden diverse maatregelen genomen om dit rendement te verbeteren tot uiteindelijk een evenwicht in opbrengsten en kosten. Met een negatief rendement in de eerste jaren wordt derhalve rekening gehouden, deze wordt in 4 jaar afgebouwd tot het evenwicht in opbrengsten en kosten.
- De component voor intramurale dagbesteding in de opbrengsten is verwerkt op basis van de werkelijke aanwezigheid van cliënten bij locaties van Frion.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

In de gehanteerde uitgangspunten is op diverse plekken een marge ingebouwd. De belangrijkste marges zijn het prijspeil van de NHC, het gehanteerde uitgangspunt voor de disconteringsvoet en het niveau van de instandhoudingsinvesteringen. Door deze marges zal de uiteindelijke conclusie niet anders zijn als de uiteindelijke realiteit niet ver afwijkt van de gehanteerde uitgangspunten.

Het verschil tussen de contante waarde van de toekomstige kasstromen en de boekwaarde per 31 december 2018 blijft positief. Hierdoor zijn geen aanpassingen gedaan aan de waardering van het vastgoed in de jaarrekening van 2018..

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

Er vindt geen voorraadregistratie plaats, de inkopen worden rechtstreeks onder de kosten verantwoord.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten en afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. Frion heeft geen derivaten.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Mogelijke financiële instrumenten bij Frion zijn er op het gebied van afgeleide financiële instrumenten in huurovereenkomsten en leningovereenkomsten. Frion heeft deze overeenkomsten getoetst op de aanwezigheid van afgeleide financiële instrumenten. Geconstateerd is dat in de overeenkomsten geen afgeleide financiële instrumenten zijn opgenomen.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwaaarding van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Met oninbaarheid van vorderingen is rekening gehouden, een voorziening is niet toegepast.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden in de regel gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. De gehanteerde disconteringsvoet is 3,5%. Voorgaand jaar was de disconteringsvoet 3,6%. De mutatie van de disconteringsvoet is opgenomen in de dotatie aan de voorzieningen. De voorziening Wet Werk & Zekerheid, de voorziening nabetaling onregelmatigheidstoelag tijdens vakantie en de voorziening naheffing afdrachtvermindering onderwijs worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Personele voorzieningen worden, indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. De disconteringsvoet voor belastingen waartegen contant wordt gemaakt, geeft de actuele marktrente weer. Hierin zijn de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden niet betrokken.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening groot onderhoud wordt gevormd voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties, e.d., gebaseerd op een meerjaren onderhoudsplan. De voorziening is gebaseerd op contante waarde. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,5%.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,5%.

Voorziening langdurig zieken

Voor uitgaven voor langdurig zieken wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen zijn gebaseerd op het aantal langdurig zieken aan het einde van het verslagjaar. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,5%.

Voorziening Wet Werk & Zekerheid

In de Wet werk en zekerheid is vastgelegd dat medewerkers bij een dienstverband langer dan twee jaar recht hebben op een transitievergoeding bij ontslag. Deze vergoeding is van toepassing bij overeenkomsten voor bepaalde tijd en bij beëindiging van de overeenkomst op initiatief van de werkgever. In deze voorziening zijn de te verwachten uit te betalen transitievergoedingen voor medewerkers opgenomen. De voorziening is gebaseerd op de nominale waarde.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorzieningen (vervolg)

Voorziening nabetaling onregelmatigheidstoelage (ORT) tijdens vakantie

Uit verschillende gevoerde rechtszaken is af te leiden dat in bepaalde gevallen onregelmatigheidstoelage als vast bestanddeel van het loon moet worden gezien dat ook wordt doorbetaald tijdens verlof. Bij Frion wordt een toeslag voor onregelmatig werken betaald. Op basis van een aanwijzing van sectorcommissie Coziek is er in de jaarrekening van 2016 een voorziening gevormd voor de nabetaling van onregelmatigheidstoelage tijdens vakantie voor medewerkers die structureel onregelmatig werken. De voorziening is gebaseerd op de nominale waarde en betreft de jaren 2011 tot en met 2015.

Als gevolg van deze jurisprudentie zijn de CAO-partijen in de CAO gehandicaptenzorg een schikking overeengekomen om de medewerker die, in de periode 1 januari 2012 tot 1 januari 2016 op onregelmatige tijdstippen heeft gewerkt, een eenmalige uitkering te geven. De uitkering betreft geen onregelmatigheidstoelage of compensatie van mogelijk ten onrechte niet uitgekeerde onregelmatigheidstoelage (ORT) over vakantie-uren, gedurende deze periode, maar een financiële tegemoetkoming in de vorm van eenmalige uitkering teneinde (onnodige) rechtszaken te voorkomen. Bij de vaststelling van de financiële vergoeding wordt aangesloten bij de uitbetaalde ORT in een bepaald kalenderjaar. De schikking heeft betrekking op de voorgaande vijf kalenderjaren. Aangezien de betaling van ORT tijdens vakantie-uren vanaf 1 januari 2016 al plaatsvindt, wordt voor de vaststelling van de eenmalige uitkering uitgegaan van de jaren 2012, 2013, 2014 en 2015. De basis voor de nabetaling is de door de werkgever aan de werknemer uitbetaalde ORT in de kalenderjaren 2012 tot en met 2015. De verhouding vakantie uren ten opzichte van de contractuele uren is 8,3%. De eenmalige uitkering wordt per werknemer berekend volgens de formule: 'in de betreffende kalenderjaren uitbetaalde ORT x 8,3%'. Deze eenmalige uitkering kwalificeren CAO-partijen niet als ORT in de zin van de pensioenregeling van PFZW en is dus niet pensioengevend.

De gevormde voorziening is hoger dan de uiteindelijke uitkering. Dit wordt veroorzaakt door een opbouw over 5 jaar in plaats van 4 jaar alsmede door de verwerking van pensioenrechten in de voorziening terwijl de uitkering niet pensioengevend is. Het verschil tussen de voorziening en de werkelijke uitkering valt vrij in het resultaat 2018. Eén medewerker heeft vanuit deze voorziening nog een nabetaling in 2018 gehad. Ultimo 2018 is deze voorziening nihil geworden.

Voorziening claim Belastingdienst afdrachtvermindering (WVA) onderwijs

Frion heeft in de jaren 2008-2012 een groot opleidingstraject gefinancierd met de afdrachtvermindering onderwijs. Eind 2013 heeft de Belastingdienst de rechtmatigheid van deze afdrachtvermindering getoetst. Naar aanleiding van een uitspraak van de Hoge Raad in een vergelijkbare zaak, is in het najaar 2016 het onderzoek door de Belastingdienst vervolgd. Een formeel rapport naar aanleiding van deze controle is inmiddels door de Belastingdienst opgesteld. Hieruit is een vaststellingsovereenkomst door partijen opgesteld. Dit heeft voor Frion een voordelig resultaat opgeleverd van € 490.000. Hierdoor is deze voorziening ultimo 2018 vrijgevallen.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (overgangsrecht)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 3,5%.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de gearmordiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofdstuk Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Pensioenen

Stichting Frion heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Frion. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Frion betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In februari 2019 bedroeg de dekkingsgraad 100,90%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 124,4%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan in het jaar 2027 hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Frion heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Frion heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de markrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Uitgangspunten Sociaal Domein

Bij het bepalen van de WMO-omzet en of Jeugdwet-omzet heeft de stichting de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars naar de gemeenten ('decentralisatie').

Als gevolg van deze decentralisatie is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheden. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in deze omzet van instellingen, die naar beste weten zijn geschat door de Raad van Bestuur van Frion en verwerkt in de jaarrekening, maar die tot nagekomen financiële effecten kunnen leiden in 2019 of later. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdelijke aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, trajectfinanciering, retourberichten iWmo, overeengekomen social return, specifieke bevindingen uit controle van de verantwoordingen).

Daarnaast is er gestreefd naar een finale afrekening resp. landelijke verantwoording van de zorg aan alle gemeenten waar de stichting een contracteringsrelatie mee heeft op basis van het landelijke ISD-protocol. De gemeenten waar de stichting een contracteringsrelatie mee heeft, hebben ingestemd met dit landelijke protocol.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

Niet van toepassing.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

5.1.4.6 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	16.424.754	17.462.524
Machines en installaties	66.539	128.420
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	2.752.323	2.764.065
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	48.595	0
Totaal materiële vaste activa	<u><u>19.292.211</u></u>	<u><u>20.355.009</u></u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	20.355.009	20.349.119
Bij: investeringen	1.195.064	2.151.653
Bij: herwaarderingen	0	0
Af: afschrijvingen	2.121.276	2.145.763
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	0
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	0	0
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	136.586	0
Boekwaarde per 31 december	<u><u>19.292.211</u></u>	<u><u>20.355.009</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

Onder de materiële vaste activa is voor een totaalbedrag van € 0 aan vaste activa opgenomen waarvan de zorginstelling alleen het economisch eigendom heeft.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.7.

Frion is niet aangesloten bij het Waarborgfonds voor de Zorg (WfZ), en heeft derhalve ook geen door het WfZ geborgde leningen.

Geheel afgeschreven activa zijn niet meer opgenomen in de aanschafwaarde en de cumulatieve afschrijvingen. Deze goederen kunnen nog wel aanwezig zijn maar vertegenwoordigen in de jaarrekening geen waarde.

De post desinvesteringen bestaat uit de verkoop van de Baaksebeek 2 ad € 136.586.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

2. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort / financieringsoverschot AWBZ / WLZ

	<u>t/m 2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	0	140.164		140.164
Financieringsverschil boekjaar				16.667	16.667
Correcties voorgaande jaren	0	0	192.426		192.426
Betalingen/ontvangsten	0	0	-332.590		-332.590
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	-140.164	16.667	-123.497
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>16.667</u>	<u>16.667</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

c	c	c	a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	16.667	140.164
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	0
	<u>16.667</u>	<u>140.164</u>

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	50.829.295	48.735.679
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	50.812.628	48.595.515
Totaal financieringsverschil	<u>16.667</u>	<u>140.164</u>

Toelichting:

De correctie voorgaande jaren in 2017 betreft de alsnog toegekende overproductie. Deze was voorzichtigheidshalve niet in de jaarrekening 2017 opgenomen maar wel toegekend bij de afhandeling van de nacalculatie 2017 uit de landelijke ruimte.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

3. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	163.402	252.778
Vorderingen op cliëntgelden	18.533	274.907
Vorderingen op gemeente i.v.m. WMO / Jeugdwet	482.132	500.924
Vordering terzake pensioenen	287.839	270.106
Cliëntenadministratie	0	74.096
WLZ verstrekkingen	0	3.154
Ziekengeld UWV	10.607	10.473
Diverse vorderingen	7.793	13.185
Nog te ontvangen subsidieregeling extramurele behandeling	115	449
Borg	52.173	52.173
Vordering WGA	10.703	31.680
Vooruitbetaalde bedragen	281.732	252.719
Vooruitbetaling loonbelasting WVA	0	2.645.070
Overige overlopende activa:	13.460	24.411
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>1.328.489</u>	<u>4.406.125</u>

Toelichting:

In de vorderingen is voor een bedrag van € 23.339 (2017: € 71.111) met oninbaarheid rekening gehouden, dit bedrag is in mindering gebracht op het bedrag van de vordering op de balans. De vorderingen op de debiteuren zijn gedaald door een actiever incassobeleid. De vorderingen op cliëntgelden zijn gedaald doordat er geen gelden meer voorgesloten worden aan cliënten.

In de debiteuren en overige vorderingen is begrepen een bedrag van € 0 miljoen (2017: € 0 miljoen) met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

De vorderingen in verband met WMO en Jeugdwet bestaan enerzijds uit declaraties die pas na 31 december 2018 zijn verstuurd en anderzijds uit nog niet ontvangen betalingen van enkele gemeenten.

Ten behoeve van kortlopende schulden aan kredietinstellingen en langlopende schulden aan banken is € 0 van de vorderingen verpand.

De vooruitbetaling loonbelasting WVA betreft de betaling van de opgelegde aanslagen door de Belastingdienst inclusief verschuldigde rente inzake de belastingjaren 2008 t/m 2011. In 2018 is overeenstemming bereikt met de Belastingdienst over de opgelegde aanslagen van 2008 t/m 2012 en is het teveel betaalde bedrag terugontvangen.

De post vooruitbetaalde bedragen (€ 281.732) wordt veroorzaakt door facturen die betrekking hebben op het jaar 2019, maar die een factuurdatum in 2018 hebben.

De post vordering terzake pensioenen is onttrokken uit de post vooruitbetaalde bedragen. Om de boekjaren te kunnen vergelijken is voorgegaan in deze jaarrekening ook doorgevoerd voor het boekjaar 2017.

4. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Bankrekeningen	6.022.241	3.920.239
Spaarrekeningen	10.688.429	10.703.234
Kassen	55.382	50.625
Kruisposten	0	3.012
Totaal liquide middelen	<u>16.766.052</u>	<u>14.677.110</u>

Toelichting:

In de liquide middelen zijn deposito's tot een bedrag van € 0 begrepen. De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

De belangrijkste verklaring voor de toename van de liquide middelen betreffen de afgenomen vorderingen en de terugbetaling van de Belastingdienst van de teveel betaalde belastingaanslagen WVA uit 2008-2012.

Frion heeft zich voorbereid op de mogelijke afschaffing van de bevoorschottingssystematiek en daarom geïnvesteerd in het verbeteren van de positie van het werkkapitaal. De bevoorschottingssystematiek is nog niet wezenlijk aangepast, dit verklaart de hoge positie van de geldmiddelen van Frion.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Kapitaal	23	23
Bestemmingsreserves	0	0
Bestemmingsfondsen	12.061.132	12.050.430
Algemene en overige reserves	<u>38.960</u>	<u>38.960</u>
Totaal groepsvermogen	<u><u>12.100.115</u></u>	<u><u>12.089.413</u></u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	23	0	0	23
Totaal kapitaal	<u>23</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>23</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:	0	0	0	0
Herwaarderingsreserve:	0	0	0	0
Totaal bestemmingsreserves	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Reserve aanvaardbare kosten	12.050.430	10.702	0	12.061.132
Totaal bestemmingsfondsen	<u>12.050.430</u>	<u>10.702</u>	<u>0</u>	<u>12.061.132</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2018</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2018</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves:	38.960	0	0	38.960
Overige reserves:	0	0	0	0
Totaal algemene en overige reserves	<u>38.960</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>38.960</u>

Toelichting:

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

6. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-2018	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2018
Het verloop is als volgt weer te geven:	€	€	€	€	€
Voorziening groot onderhoud	1.736.354	514.795	445.559	0	1.805.590
Voorziening dienstjubilea	483.883	98.766	21.909	47.635	513.105
Voorziening langdurige ziekten	179.662	98.781	126.676	52.986	98.781
Voorziening Wet Werk & Zekerheid	87.308	34.174	25.348	2.357	93.777
Voorziening nabetaling ORT vakantie	168	0	168	0	0
Voorziening naheffing WVA onderwijs	2.259.661	0	1.769.243	490.418	0
Voorziening PBL uren overgangsrecht	67.753	4.252	32.855	5.567	33.583
Totaal voorzieningen	<u>4.814.789</u>	<u>750.768</u>	<u>2.421.758</u>	<u>598.963</u>	<u>2.544.836</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2018
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	917.228
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.627.608
hiervan > 5 jaar	363.105

Toelichting per categorie voorziening:*Voorziening groot onderhoud*

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) zijn de te voorziene onderhoudskosten in de egalisatierekening opgenomen. Het MJOP is gebaseerd op contracten en normatieve onderhoudsbedragen, het heeft een planperiode van 20 jaar. De voorziening is opgebouwd op basis van de eerste 10 jaar en heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening dienstjubilea

Dit betreft de toekomstige, vanuit de CAO toegezegde, uitkeringen aan werknemers als gevolg van het bereiken van dienstjubilea. De dienstjubilea worden bereikt bij een dienstverband van 12,5 jaar, 25 jaar en 40 jaar.

Voorziening langdurige ziekten

Deze voorziening is opgenomen ter dekking van het risico van loondoorbetaling in het eerste en tweede ziektejaar. Er is i.v.m. mutaties in 2018 sprake geweest van een forse daling van deze voorziening.

Voorziening Wet Werk & Zekerheid

In de Wet Werk & Zekerheid is vastgelegd dat medewerkers bij een dienstverband langer dan twee jaar recht hebben op een transitievergoeding bij ontslag. Deze vergoeding is van toepassing bij overeenkomsten voor bepaalde tijd en bij beëindiging van de overeenkomst op initiatief van de werkgever. In deze voorziening zijn de te verwachten uit te betalen transitievergoedingen opgenomen.

Voorziening nabetaling ORT vakantie

Op basis van een aanwijzing van sectorcommissie Coziek is in 2016 een voorziening gevormd voor de nabetaling van onregelmatigheidstoeslag tijdens vakantie voor medewerkers die structureel onregelmatig werken. De voorziening is opgebouwd op basis van de jaren 2011 tot en met 2015.

In de CAO Gehandicaptenzorg 2017-2019 is voorzien in het nabetalen van de onregelmatigheidstoeslag tijdens vakantie door middel van een eenmalige uitkering. Doordat deze eenmalige uitkering over een kortere periode is berekend (2012 tot en met 2015) en niet pensioengevend is, is het uitgekeerde bedrag uiteindelijk lager dan de getroffen voorziening. Het verschil tussen voorziening en uitkering is vrijgevallen ten laste van het resultaat van 2017. Het restant bedrag van de voorziening betreft een medewerker aan wie de uitkering in 2018 is betaald. Deze voorziening is per 1-1-2019 opgeheven.

Voorziening naheffing WVA onderwijs

De Belastingdienst heeft naheffingsaanslagen opgelegd over de jaren 2008 tot en met 2012, deze aanslagen betreffen de terugvordering van de genoten afdrachtvermindering onderwijs door Frion in deze periode. Op basis van een risico inschatting is voor een deel van de claim van de Belastingdienst een voorziening gevormd. Vanwege de definitieve afhandeling in 2018 is deze voorziening per 1-1-2019 opgeheven. Hierbij is een bedrag ad € 490.418 vrijgevallen.

Voorziening PBL uren overgangsrecht

Deze voorziening is opgenomen ter dekking van het overgangsrecht 45 - 49 jarigen. De voorziening heeft een looptijd tot maximaal 2019.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

7. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Schulden aan banken	12.444.571	13.291.141
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>12.444.571</u>	<u>13.291.141</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Stand per 1 januari	14.137.711	15.233.859
Bij: nieuwe leningen	0	0
Af: aflossingen	846.570	871.528
Af: extra aflossingen	0	224.620
Stand per 31 december	<u>13.291.141</u>	<u>14.137.711</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	846.570	846.570
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>12.444.571</u>	<u>13.291.141</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	846.570	846.570
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	12.444.571	13.291.141
hiervan > 5 jaar	9.058.291	9.904.861

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

8. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-18</u>	<u>31-dec-17</u>
	€	€
Crediteuren	1.148.907	1.026.670
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	846.570	846.570
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.321.920	1.295.343
Schulden terzake pensioenen	428.283	416.725
Nog te betalen salarissen	1.626.502	781.588
Vakantiegeld	1.135.867	1.040.567
Vakantiedagen	422.265	501.862
PBL uren	2.797.063	2.682.734
Interest leningen	83.330	89.190
Overige kortlopende schulden	441.726	443.588
Nog te betalen aan Bureau Geldhulp	0	140.825
Nog te betalen aan gemeentes i.v.m WMO / Jeugdwet	0	3.527
Overlopende passiva	61.464	113.876
Totaal overige kortlopende schulden	<u>10.313.897</u>	<u>9.383.065</u>

Toelichting:

De overlopende passiva hebben een looptijd van < 1 jaar
Frion beschikt niet over een rekening-courant krediet

De toename bij de crediteuren wordt veroorzaakt door de facturen die betrekking hebben op het jaar 2019, maar die een factuurdatum van 2018 hebben. Als gevolg hiervan is het bedrag bij de vooruitbetaalde bedragen (debiteuren en overige vorderingen) ook gestegen.

De post nog te betalen salarissen is met ca € 845.000 gestegen, doordat in 2019 kosten van herstructurering en VSO's (vaststellingsovereenkomsten) zullen worden betaald die in 2018 voorzien zijn.

5.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

9. Financiële instrumenten

Deze toelichting betreft een voorbeeld en dient nog instellingsspecifiek gemaakt te worden.

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of markt risico's.

Kredietrisico

De vordering uit hoofde van het financieringstekort staat uit bij 1 verzekeraar. De vorderingen in de Wmo en Jeugdwet staan uit bij 4 gemeenten.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

10. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Huurcontracten

	< 1 jr	>1 jr - < 5 jr	>5 jr - < 15 jr
Erfpacht	16.377	65.508	163.770
Lease auto's	53.571	29.810	
Huur printers en kopieermachines	86.047	258.141	
Huur panden	2.791.678	8.143.838	2.961.270
Huur panden onbepaalde tijd	279.242	1.116.969	2.792.421
	<u>3.226.915</u>	<u>9.614.266</u>	<u>5.917.461</u>

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en hierdoor zijn er geen verplichtingen opgenomen in de balans.

Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

VPB-plicht Jeugdzorg

Door de invoering van de Jeugdwet met ingang van 1 januari 2015, zijn gemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdzorg/-hulp aan haar minderjarige inwoners. Hiertoe sluiten gemeenten contracten af met de diverse aanbieders van jeugdzorg/-hulp. Voor de jeugdzorginstelling zelf kan de wijziging van subsidiebekostiging (tot 2015) naar bekostiging op contractsbasis (vanaf 2015) - meer dan voorheen - tot het risico van (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht leiden. Oorzaak van deze eventuele vennootschapsbelastingplicht ligt in het feit dat jeugdzorginstellingen veelal geen beroep meer kunnen doen op de zogenoemde 'subsidie-vrijstelling' in de vennootschapsbelasting, omdat niet meer wordt voldaan aan de bijbehorende voorwaarden. Daardoor wordt aangenomen dat de jeugdzorginstellingen (meestentijds stichtingen) in beginsel een onderneming in fiscale zin drijven met (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht tot gevolg. Eenmaal vennootschapsbelastingplichtig is voor deze instellingen vervolgens van belang of er nog andere mogelijkheden c.q. vrijstellingen zijn om (gedeeltelijke) vennootschapsbelastingplicht te voorkomen. Hierbij valt te denken aan de zogenoemde 'zorgvrijstelling' in de vennootschapsbelasting.

De instelling heeft een analyse gemaakt van de eventuele vennootschapsbelastingplicht en geconcludeerd dat vanwege omvang en aard van de jeugdzorgprestaties geen vennootschapsbelastingplicht aanwezig is. Derhalve is geen rekening gehouden met een eventuele belastingplicht.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument (MBI) kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen. De minister heeft voor verschillende subsectoren in de zorg een MBI ingesteld. De sector waar Frion werkzaam in is, valt niet onder de MBI-regeling.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018					
- aanschafwaarde	37.050.240	1.245.793	6.245.044	0	44.541.077
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	19.587.716	1.117.373	3.480.979	0	24.186.068
Boekwaarde per 1 januari 2018	<u>17.462.524</u>	<u>128.420</u>	<u>2.764.065</u>	<u>0</u>	<u>20.355.009</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	556.393	0	590.076	48.595	1.195.064
- herwaarderingen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.467.117	55.932	598.227	0	2.121.276
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0	0
- terugname bijz. waardeverminderingen	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	2.516.119	126.223	386.832	0	3.029.174
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	2.516.119	126.223	386.832	0	3.029.174
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	231.650	39.668	6.245	0	277.563
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	104.604	33.719	2.654	0	140.977
per saldo	<u>127.046</u>	<u>5.949</u>	<u>3.591</u>	<u>0</u>	<u>136.586</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-1.037.770</u>	<u>-61.881</u>	<u>-11.742</u>	<u>48.595</u>	<u>-1.062.798</u>
Stand per 31 december 2018					
- aanschafwaarde	34.858.864	1.079.902	6.442.043	48.595	42.429.404
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	18.434.110	1.013.363	3.689.720	0	23.137.193
Boekwaarde per 31 december 2018	<u>16.424.754</u>	<u>66.539</u>	<u>2.752.323</u>	<u>48.595</u>	<u>19.292.211</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0%	5,0%	2,5%	0,0%	
	2,0%		10,0%		
	5,0%		20,0%		
	10,0%		33,3%		

BIJLAGE

5.1.7 Overzicht langlopende schulden ultimo 2018

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke- rente	Restschuld 31 december 2017	Nieuwe leningen in 2018	Aflossing in 2018	Restschuld 31 december 2018	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2018	Aflos- sings- wijze	Aflos- sing 2019	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG	1-1-2013	607.000	30 LIN	30 LIN	3,05%	323.737	0	20.233	303.504	202.339	15	Jaarlijks	20.233	Min. VWS
ING	1-1-2001	4.537.802	40 LIN	40 LIN	3,31%	2.656.506	0	113.445	2.543.061	1.975.836	22	Per maand	113.445	Pos/neg.hyp
ING	1-1-1992	3.312.596	40 LIN	40 LIN	4,95%	993.778	0	82.815	910.963	496.888	11	Kwartaal	82.815	Hypotheek
ING	1-1-1987	5.672.253	39 LIN	39 LIN	3,95%	1.367.007	0	145.210	1.221.797	495.747	8	Kwartaal	145.210	Hypotheek
ING	1-1-1997	2.042.011	30 LIN	30 LIN	4,80%	680.661	0	68.068	612.593	272.253	9	Kwartaal	68.068	Hypotheek
ING	1-1-1997	2.348.313	30 LIN	30 LIN	3,40%	782.772	0	78.277	704.495	313.110	9	Kwartaal	78.277	Hypotheek
BNG	1-1-2003	536.140	20 LIN	20 LIN	2,10%	160.842	0	26.807	134.035	0	5	Jaarlijks	26.807	Min. VWS
BNG	1-1-1997	682.440	27 LIN	27 LIN	2,25%	176.924	0	25.276	151.648	25.268	6	Jaarlijks	25.276	Min. VWS
ASN Bank	1-1-1998	771.165	39 LIN	39 LIN	3,70%	395.480	0	19.773	375.707	276.842	19	Jaarlijks	19.773	Min. VWS
ING	1-1-2012	4.000.000	30 LIN	30 LIN	2,33%	3.300.002	0	133.333	3.166.669	2.500.004	24	Kwartaal	133.333	Hypotheek
ING	1-1-2012	4.000.000	30 LIN	30 LIN	4,35%	3.300.002	0	133.333	3.166.669	2.500.004	24	Kwartaal	133.333	Hypotheek
Totaal						14.137.711	0	846.570	13.291.141	9.058.291			846.570	

Verstreckte zekerheden aan de ING bank:

Bankhypotheek van EUR 9.257.000 op zorgcomplex gelegen aan Commissarislaan 35 te Zwolle

Bankhypotheek van EUR 1.500.000 op de zorgcomplexen Wismarstraat 49, 51 en 53; Bredebeek 4 en 6; Baakse Beek 2, allen te Zwolle

Bankhypotheek van EUR 8.000.000 op zorgcomplex Prunuspark 33 tot en met 51, zorgcomplex Schubertstraat 72 en 72a, zorgcomplex Bredebeek 6, zorgcomplex Baaksebeek 2, zorgcomplex Wismarstraat 51, zorgcomplex Bredebeek 4, zorgcomplex Wismarstraat 53, zorgcomplex Wismarstraat 49, zorgcomplex Staatsmanlaan 70, zorgcomplex Beulakerwiede 27 tot en met 38, zorgcomplex Molenkampseweg 1, zorgcomplex Commissarislaan 35, zorgcomplex Wismarstraat 55, zorgcomplex Arne 1 - 27, allen te Zwolle.

En op zorgcomplex Meidoornstraat 1-1a te Steenwijk

Positieve/negatieve hypotheekverklaring ad EUR 4.560.000 met betrekking tot zorgcomplexen Prunuslaan 35-1 tot 35-8, Prunuslaan 33, Prunuslaan 37 tot en met 51, allen te Zwolle.

Vervroegde aflossing:

2018: geen

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

BATEN

11. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	50.829.295	48.735.679
Correcties wettelijk budget WLZ-zorg voorgaande jaren	192.426	36.170
Opbrengsten Jeugdzorg	695.414	521.322
Opbrengsten WMO	854.910	998.049
Opbrengsten Beschermd Wonen	297.791	288.261
Subsidieregeling extramurale behandeling	806	898
Opbrengsten in opdracht van andere instellingen	198.622	219.280
Persoonsgebonden en - volgende budgetten	487.382	415.834
Overige zorgprestaties	142	510
Totaal	<u><u>53.556.788</u></u>	<u><u>51.216.003</u></u>

Toelichting:

Het wettelijk budget voor WLZ-zorg is lager dan het budget dat in de herschikkingronde is afgesproken met het Zorgkantoor, er is derhalve sprake van onderproductie. De stijging tov 2017 komt voornamelijk door prijsindexering en de volledige integrale vergoeding kapitaallasten.

De correctie voorgaande jaren betreft de alsnog toegekende overproductie van het voorgaande jaar.

De daling bij de WMO opbrengsten wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere productie in de gemeente Zwolle. De stijging in de Opbrengsten Jeugdzorg komt door een toename in het aantal verblijfscliënten.

De opbrengsten Beschermd Wonen gaan via onderaanneming met de RIBW Groep Overijssel. Frion heeft zelf geen subsidierelatie met een gemeente.

12. Subsidies

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Stagefonds	71.826	67.924
Sectorplan VVT-GGZ-GHZ	0	0
Totaal	<u><u>71.826</u></u>	<u><u>67.924</u></u>

Toelichting:

13. Overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Opbrengst diensten aan derden	153.292	146.541
Verhuur onroerend goed	48.847	51.169
Uitgeleend personeel	62.167	129.089
Totaal	<u><u>264.306</u></u>	<u><u>326.799</u></u>

Toelichting:

De daling in uitgeleend personeel betreft voornamelijk de beëindiging van de detachering van de medewerkers naar de Stichting Bureau Geldhulp.

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

14. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Lonen en salarissen	26.202.572	24.940.343
Sociale lasten	4.218.148	3.948.049
Pensioenpremies	2.026.780	1.918.347
Andere personeelskosten:		
Mutaties personeelsvoorziening	-79.528	-747.577
Overige personeelskosten	<u>2.181.205</u>	<u>1.856.694</u>
Subtotaal	34.549.177	31.915.856
Personeel niet in loondienst	2.505.637	1.908.408
Totaal personeelskosten	<u><u>37.054.814</u></u>	<u><u>33.824.264</u></u>
Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's)	652	625
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>652</u>	<u>625</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

De stijging in de lonen en salarissen en FTE's worden voornamelijk veroorzaakt door meer personeel in het primair proces. De stijging bij het personeel niet in loondienst wordt veroorzaakt door een hogere inzet van uitzendbureaus in het primair proces en bij overige diensten.

Het verschil in de mutaties personeelsvoorziening 2018 ten opzichte van 2017 betreft voornamelijk de onttrekking en vrijval van de voorziening nabetaling onregelmatigheidstoelage tijdens vakantie.

15. Afschrijvingen op materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.121.276	2.145.763
- boekresultaat desinvestering	-162.617	0
Totaal afschrijvingen	<u><u>1.958.659</u></u>	<u><u>2.145.763</u></u>

Toelichting:

Het boekresultaat desinvestering betreft de verkoop van het pand Baaksebeek 2.

16. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	0	0
Totaal	<u><u>0</u></u>	<u><u>0</u></u>

Toelichting:

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

17. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	4.143.404	4.081.576
Algemene kosten	3.727.587	3.179.824
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	1.913.928	1.718.236
Onderhoud en energiekosten	1.499.454	1.398.781
Huur en leasing	3.084.276	3.070.613
Dotatie voorziening naheffing afdrachtvermindering onderwijs	-490.418	0
Dotaties en vrijval voorzieningen	514.795	521.904
Totaal overige bedrijfskosten	<u>14.393.026</u>	<u>13.970.934</u>

Toelichting:

De stijging bij de algemene kosten is te verklaren door een stijging van kosten consultancy en software. De mutatie post patiënt- en bewonersgebonden kosten wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de onderaanneming van dagbesteding en extra kosten geneesmiddelen. De stijging bij onderhoud en energiekosten wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de energiekosten. De vrijval van de voorziening naheffing afdrachtvermindering onderwijs ad € 490.418 is binnen deze rubriek verwerkt en als negatieve kosten geboekt.

18. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
Rentebaten	-1.013	-3.750
Subtotaal financiële baten	-1.013	-3.750
Rentelasten	476.732	523.527
Betaalde boete rente	0	6.739
Subtotaal financiële lasten	476.732	530.266
Totaal financiële baten en lasten	<u>475.719</u>	<u>526.516</u>

Toelichting:

19. Bijzondere posten in het resultaat

Er zijn geen bijzondere posten in het resultaat verwerkt.

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

20. Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op Stichting Frion. Het voor Stichting Frion toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 172.000 ((Klasse IV Zorg en Jeugdhulp).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

	mevr. drs. A.M.L. van Dalen MBA	mevr. T.M. van der Meulen MBA MCM
bedragen x € 1		
Functiegegevens	bestuurder	bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 30/4	1/1 - 30/9
Deeltijdfactor (in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belaste onkostenvergoeding	52.742	103.558
Beloningen betaalbaar op termijn	3.806	8.462
Subtotaal	<u>56.548</u>	<u>112.020</u>
Individueel toepasselijke bezoldigings- maximum	56.548	127.430
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	56.548	112.020
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/6 - 31/12
Deeltijdfactor 2017 (in fte)	1	1
Beloning plus belaste onkostenvergoeding	151.740	71.833
Beloningen betaalbaar op termijn	<u>11.073</u>	<u>6.417</u>
Totaal bezoldiging 2017	162.813	78.250

Toelichting

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

20. Wet normering topinkomens (WNT)

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

bedragen x € 1	mevr. S. de Jager
Functiegegevens	bestuurder
Kalenderjaar	2018
Aanvang en einde functievervulling in het kalenderjaar	1/8 - 31/12
Aantal kalendermaanden waarin functievervulling in 2018	5
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief	182
Maxima op basis van de normbedragen per individueel toepasselijke maximum gehele	126.500
	126.500
Bezoldiging	
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld)	Nee, namelijk €182
Bezoldiging in de betreffende periode	126.490
Totale bezoldiging gehele periode	126.490
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totaal bezoldiging (excl. BTW)	126.490
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

20. Wet normering topinkomens (WNT)

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	dhr. drs. E.C.J.E. Czyzewski	mevr. drs. K.A. Dubbelman MMC	mevr. drs. R.N. Heegsma
Funcctiegegevens			
Aanvang en einde functievervulling in 2018	voorzitter 1/1 - 31/12	lid 1/1 - 04/10	lid 1/1 - 04/10
Bezoldiging			
Bezoldiging	19.028	9.584	9.584
Individueel toepasselijke bezoldigings-	25.800	13.053	13.053
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging	19.028	9.584	9.584
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	21/9 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	4.427	11.849	11.849
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totaal bezoldiging 2017	4.427	11.849	11.849
bedragen x € 1	dhr. drs. J. van Iersel	mevr. M. van der Ploeg MSc MBA	
Funcctiegegevens			
Aanvang en einde functievervulling in 2018	lid 1/1 - 31/12	lid 1/1 - 31/12	
Bezoldiging			
Bezoldiging	12.778	12.778	
Individueel toepasselijke bezoldigings-	17.200	17.200	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	
Totaal bezoldiging	12.778	12.778	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Beloning	11.849	11.849	
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	
Totaal bezoldiging 2017	11.849	11.849	

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5.1.8 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

LASTEN

21. Honoraria accountant

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2018 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	66.853	63.223
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	6.050	12.100
3 Controle werkzaamheden i.v.m. Wmo en Jeugdwet	5.445	5.445
4 Fiscale advisering	3.867	0
5 Niet-controlediensten	0	0
Totaal honoraria accountant	<u>82.215</u>	<u>80.768</u>

Toelichting:

De controle van de jaarrekening is inclusief de werkzaamheden inzake de nacalculatie, regeling AO/IC en de CAK-verklaring. De overige werkzaamheden hebben betrekking op meerwerk inzake de jaarrekening die niet zijn meegenomen in de standaard opdracht. De fiscale advisering in 2018 heeft betrekking gehad op personele aangelegenheden.

De gehanteerde grondslag is de boekjaarbasis.

22. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichhouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 20.

5.1.9 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting Frion heeft de jaarrekening 2018 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 17 mei 2019.

De Raad van Toezicht van Stichting Frion heeft de jaarrekening 2018 goedgekeurd in de vergadering van 17 mei 2019.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen bijzonderheden te vermelden van gebeurtenissen na balansdatum.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Dhr. drs. H.T. Broekman 17 mei 2019

Dhr. drs. E.C.J.E. Czyzewski 17 mei 2019

Dhr. drs. J. van Iersel 17 mei 2019

Mevr. M.T.G. van der Ploeg MSc MBA 17 mei 2019

Mevr. Prof. dr. M.A. Verkerk 17 mei 2019

Dhr. drs. J. den Boon 17 mei 2019

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald, conform artikel [3], dat het behaalde resultaat onderdeel is van het vermogen van de stichting.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Frion heeft één nevenvestiging in Steenwijk, genaamd Decadoc.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

**Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant**